

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2021

Khall § 128
220/00.02.01/2021

Valtiovarainministeriö on lähettänyt 2.8.2021 kunnille kirjeen kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemisesta vuonna 2021.

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet sekä koronakriisin vaikutukset.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevan hakemuksen liitteessä. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 30 000 000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Vuoden 2021 hakemukset tulee toimittaa 3.9.2020 mennessä.

Ristijärven kunnan yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi ovat:

1. koronasta aiheutuneet lisäkustannukset ja tulonmenetykset
2. ennakoimattomat sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän alijäämistä aiheutuneet lisäkustannukset
3. lainsäädäntömuutoksista johtuneet järjestelmähankinnat ja niiden toimeenpano sekä digitalisaatiosta johtuvat välttämättömät ict-palveluiden ja järjestelmien hankinnat
4. tyhjillään olevista rakennuksista ja tasearvojen alaskirjauksista aiheutuvat kustannukset

Talouden sopeuttamistarve kokonaisuudessaan on n. 1,3 milj. euroa. Kunnanhallitus on sitoutunut ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa yhdessä tehtyyn talouden tasapainottamisohjelmaan sekä kartoitettuihin sopeuttamistoimiin.

Erityisesti Kainuun sote -kuntayhtymän ennakoimaton alijäämän suuruus ja sen kattamisvelvollisuus sekä tytäryhtiö Seniorpolis Oy:n taseessa olevan kirjanpitoarvon alaskirjauksen vaikutus kunnan talouteen on merkittävä eikä kunnan omalla toiminnalla pystytä kyseisiä kustannuseriä kattamaan. Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus vahvistaisi kunnan edellyksiä

toimia kuntastrategian mukaisesti itsenäisenä ja elinvoimaisena maaseutukunta, joka pystyy tuottamaan lakisääteiset palvelut taloudellisesti ja tehokkaasti myös tulevaisuudessa.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden hakemusluonnos käsitellään kokouksessa. Kunnanhallitus päättää harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen määrästä.

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää:

- hakea vuodelle 2021 kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta
- haettavan avustuksen määrästä.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti hakea kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta 1,269 milj. euroa.